

**МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
СРПСКО БИОЛОШКО ДРУШТВО**

**ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА VI РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
Општинско такмичење, 19. март 2023. године**

Шифра: _____

Заокружи број испред тачног одговора.

1. Које су заједничке особине за цијанобактерије и биљне ћелије?

- 1) ћелијски зид, хлорофил и митохондрије
- 2) ћелијски зид, наследни материјал и митохондрије
- 3) ћелијски зид, хлорофил и наследни материјал
- 4) ћелијски зид, вакуола и једро

2. Кроз плућну артерију човека протиче:

- 1) крв богата кисеоником везаним за црвена крвна зрнца
- 2) крв богата угљен-диоксидом везаним за црвена крвна зрнца
- 3) крв богата угљен-диоксидом или кисеоником везаним за бела крвна зрнца
- 4) крв богата угљен-диоксидом везаним за бела крвна зрнца

3. Који је редослед нивоа организације биолошких система правилан?

- 1) организам → ћелија → орган → ткиво → систем органа
- 2) ћелија → ткиво → орган → систем органа → организам
- 3) ћелија → ткиво → орган → организам → систем органа
- 4) организам → систем органа → орган → ткиво → ћелија

4. Који од приказаних појмова се односи на скуп организама који припадају истој врсти?

- 1) биоценоза
- 2) екосистем
- 3) популација
- 4) биотоп

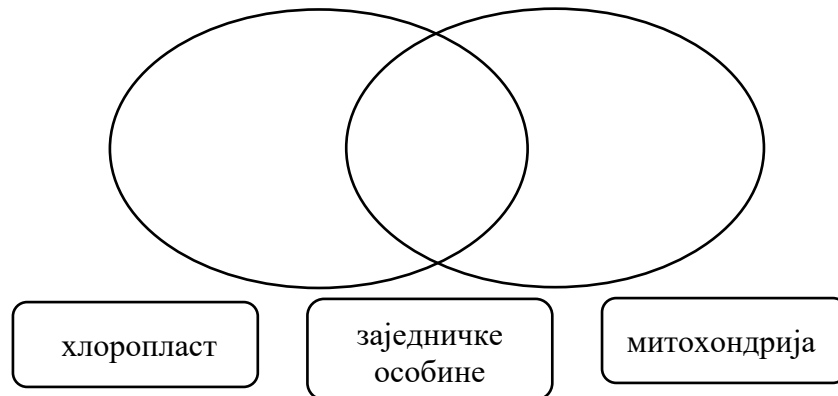
5. Заокружи слово Т ако је тврдња тачна или слово Н ако је нетачна.

Волвокс је представник једноћелијских колонијалних организама.	Т	Н
Процес ферментације изазивају само бактерије.	Т	Н
Полне ћелије једног организма увек имају исте комбинације гена.	Т	Н
Мицелијум је карактеристичан за вишећелијске гљиве.	Т	Н
Иако је хермафродит, кишној глисти је потрбан партнер за размножавање.	Т	Н
Скуп свих животних форми једног организма назива се адаптација.	Т	Н

6. Одговори на налоге.

1) Упореди митохондрије и хлоропласте и у одговарајућа поља Веновог дијаграма распореди дате бројеве. Сваки број можеш да упишеш само једном.

1 – учествује у процесу ћелијског дисања;	2 – ћелијска органела;
3 – садржи пигмент;	4 – налази се у животињској ћелији;
5 – налази се у биљној ћелији;	6 – учествује у процесу фотосинтезе;
7 – троши кисеоник;	8 – производи кисеоник.

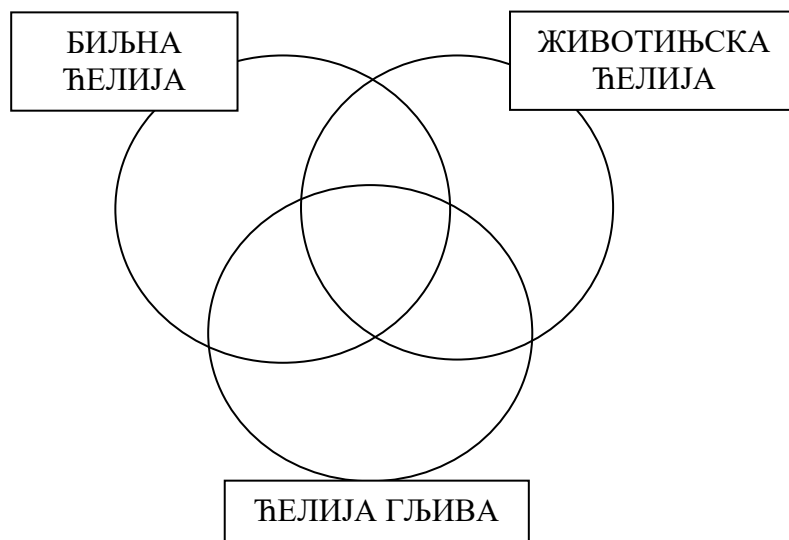
2) Допуни приказане процесе уписивањем слова **К** на место које одговара кисеонику или слова **У** на место које одговара угљен-диоксиду.

Ћелијско дисање: ____ + шећер → енергија + вода + ____

Фотосинтеза: сунчева енергија + вода + ____ → шећер + ____

7. Упореди грађу биљне ћелије, животињске ћелије и ћелије гљива и у одговарајућа поља Веновог дијаграма распореди дате бројеве. Сваки број можеш да упишеш само једном.

- 1- једро; 2- ћелијски зид; 3- хлоропласт; 4- рибозоми; 5- ћелијска мембрана;
6- хитин у ћелијском зиду; 7- цитоплазма; 8- целулоза; 9- митохондрије.

8. На празну линију упиши одговарајући број тако да повежеш опис односа са његовим називом.

Акције _____
Реакције _____
Коакције _____

- 1) суживот морске сасе и рака самца
- 2) крошња дрвета заузима облик заставе
- 3) киша која пада на дрвеће у шуми

9. На оближњој ливади живи популација роваца. Ровци се ретко виде јер су ноћне животиње и углавном су у земљишту, јер ту проналазе храну. Често се хране корењем беле и црвене детелине, али и кишним глистама, које такође живе у земљишту и ту се размножавају.

Одговори на питања заокруживањем тачног одговора.

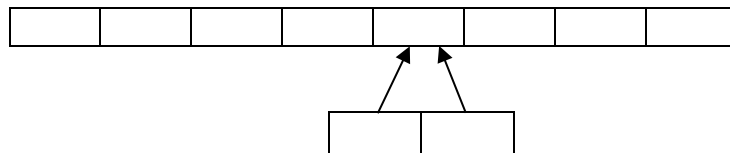
1. Колико популација чини једну биоценозу у горе наведеном опису:

- 1) две популације
- 2) три популације
- 3) четири популације

2. Кишна глиста и ровац су у наведеном тексту у конкурентским односима у погледу:

- 1) простора који насељавају
- 2) извора хране
- 3) простора који насељавају и партнера за размножавање

10. Упиши одговарајуће бројеве у квадратиће тако да правилно представиш пут разлагања хране у систему органа за варење код човека. Стрелицама је означено место излучивања жлезда за варење. Упиши њихове бројеве у кућице испод главног низа. Сваки број може се употребити само једном.

1-дебело црево; 2-желудац; 3-жуч из јетре; 4-дванаестопалачно црево; 5-ждрело;
6-једњак; 7-танко црево; 8-анални отвор; 9-усна дупља; 10-панкреасни сок.

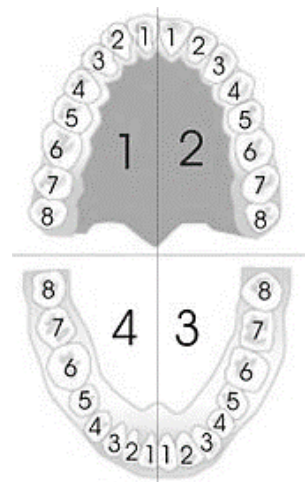
11. Бројевима 1 и 2 означена је горња вилица човека, док је бројевима 3 и 4 означена доња вилица. Посматрај слику и одговори на питања.

1- Укупан број сталних зуба код човека је _____

2- Код човека се најпре развија 20 млечних зуба, док се зуби обележени бројевима _____ развијају само као стални зуби.

3-Зуби обележени бројевима 1 и 2, у обе вилице, називају се _____.

4-Укупан број очњака у обе вилице је _____.

12. Након прикупљања узорака воде из Дунава, Петар је отишао у лабораторију, где је узорке посматрао под светлосним микроскопом. Под увеличањем од 600 пута, Петар је уочио једноћелијске организме. Прочитај тврдње, погледај графикон и заокружи тачне одговоре.

1-Петров истраживачки рад се одвијао:

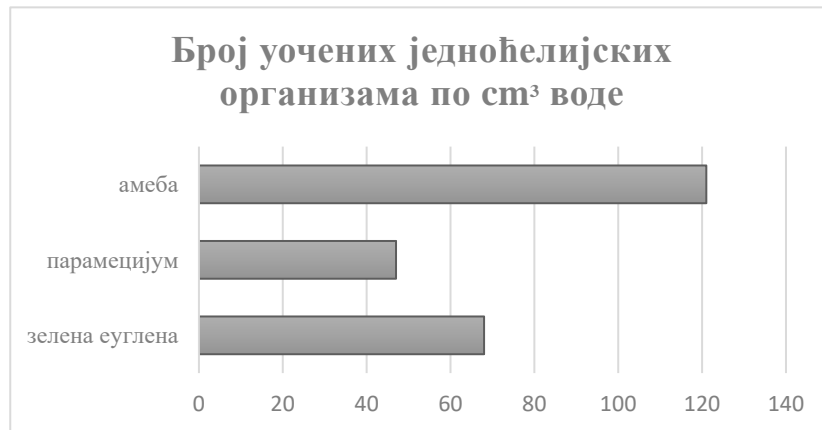
- 1) у лабораторији
- 2) на терену и у лабораторији
- 3) само на терену

2-Увеличање од 600 на микроскопу се добија:

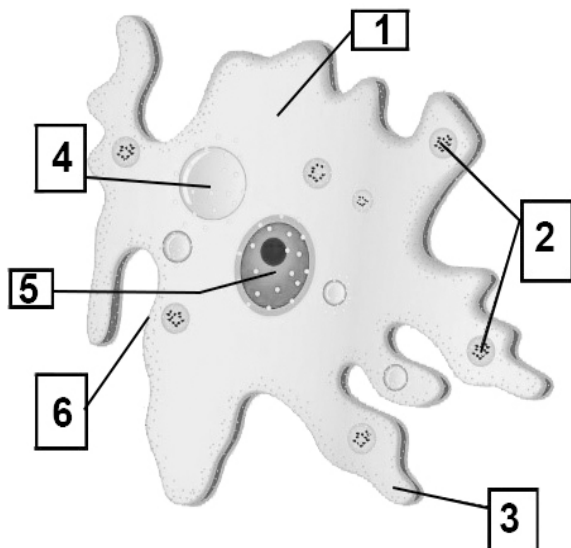
- 1) сабирањем увеличања од 300 на окулару и 300 на објективу
- 2) множењем увеличања од 20 на окулару и 30 на објективу

3-На основу приказаног графикона запажаш да је у узорку било присутно:

- 1) највише амеба, а најмање парамецијума
- 2) највише амеба, а најмање зелене еуглене
- 3) највише зелене еуглене, а најмање амеба

13. На слици је приказан један од организама које је Петар запазио под микроскопом. Проучи слику и одговори на питања уписивањем одговарајуће речи или броја на празну линију.

1-Организам са слике назива се _____.

2- Део тела у коме се обавља варење хране назива се _____ и обележен је бројем ____.

3- Приказани организам се креће помоћу _____, што је означено бројем ____.

4-Тело овог организма је оивичено _____, што је обележено бројем ____.

14. На слици је приказан цвет, чији су појединачни делови обележени бројевима. Погледај слику и заокружи тачне одговоре.

1- Цвет са слике је:

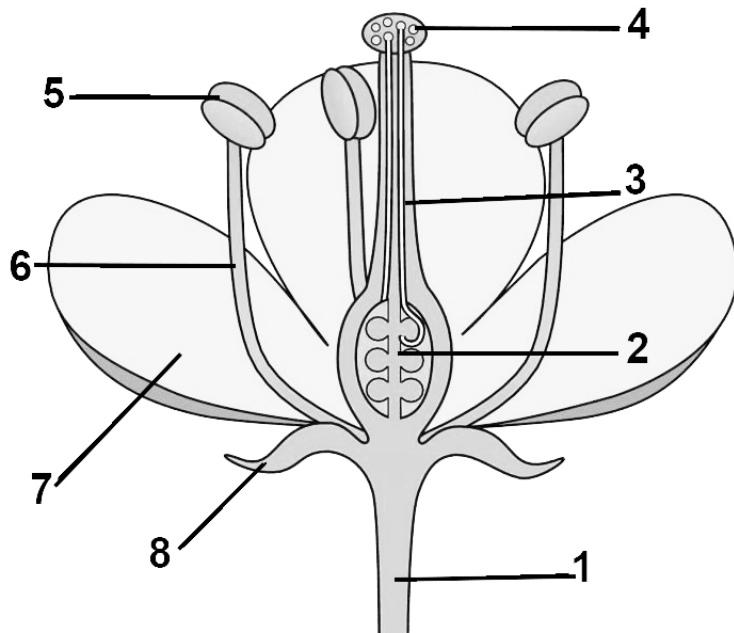
- 1) једнополан
- 2) двополан
- 3) не може да се одреди

2- У делу цвета, обележеном бројем 5, налази се:

- 1) полен
- 2) нектар
- 3) јајна ћелија

3- У делу цвета, обележеном бројем 2, дешава се:

- 1) опрашивање
- 2) оплођење
- 3) клијање

15. Упиши слово П ако приказани опис одговара полној ћелији, односно Т ако одговара телесној ћелији. Ако се дати опис односи на оба типа ћелија, упиши ПТ.

Ћелије које изграђују нервно ткиво _____

Ћелије у којим се налази наследни материјал _____

Ћелије које настају процесом ћелијске деобе _____

Ћелије које садрже половину наследног материјала _____

Спајањем ових ћелија настаје зигот _____